

ՌԻՍԱԴՈՐԻՉ

ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՏԱՆ ՄԷՋ

Դ. ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 2, ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2021

ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԱՄՍԱԹԵՐԹ

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆ ՀՕՐ ՊԱՏԳԱՄԸ

ԿԱՐԱՊԵՏԸ՝ ՃԱՆԱՊԱՐՀ ՀԱՐԹՈՂԸ

Յունուար 14-ին Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին կը նշէ Յովհաննու Կարապետի տօնը:

Ո՛վ էր Յովհաննէսը.

Զաքարիայի և Եղիսաբեթի զաւակն էր՝ անոնց անդու աղօթքի պասկը:

Յովհաննէս դարձաւ **«Կարապետ»**-ը Տիրոջ՝ Յիսուս Քրիստոսի առաքելութեան ճանապարհի հարթողը: Այնպէս՝ ինչպէս Մաղաքիա մարգարէն կ'ըսէ. **«Ահաասիկ, Քեզմէ առաջ ես իմ պարգամաւորը կը դրկեմ՝ քու ճանապարհդ պարբասրելոյ համար»** (Մկ 3.1):

Յովհաննէս ապրեցաւ սրբակենցաղ անապատային կեանք մը, դարձաւ **«խիզախ քարոզիչ»**: Եսայի մարգարէն այսպէս կը բնորոշէ անոր գործունէութիւնը. **«Անապարհին մէջ ձայն մը կը հնչէ. պարբասրեցէք Տիրոջ ճանապարհը և հարթեցէք Աստուծոյ շահիղները»** (Ես 40.3):

Յովհաննէս դարձաւ նաև **«Մկրտիչ»**: Յորդանան գետին մէջ մկրտեց Աստուածորդին՝ Յիսուս Քրիստոսը, որպէս օրինակ մեզմէ իրաքանչիւրի մկրտութեան:

Յովհաննէս երբ մկրտէր, յստակ կերպով կը յայտարարէր ըսելով. **«Ես ձեզ ջորով կը մկրտեմ, սակայն ինծմէ յետոյ կու գայ Մէկը, որ ձեզի Սուրբ Հոգիով պիտի մկրտէ»**: Ան մնայուն կերպով իր ձայնը բարձրաձայնեց ու պատգամեց. **«Ապաշխարեցէք, որովհետև մօտ է Երկնքի արքայութիւնը»**:

Ան այսօր ևս, իրաքանչիւր քրիստոնէայ հաւատացեալի կը պատգամէ այսօրուան աշխարհի հասկնալի բառերով որոնք միշտ այժմեական կը հնչեն՝ ըսելով.

«Կարևորութիւն մի՛ տար միայն ձեր արտաքինին»:

«Արդուզարդով ու շպարումներով մի՛ այլանդակէք դուք ձեզ»:

«Խոստովանեցէք ձեր մեղքերն ու յանցանքները»:

«Դուք ձեզ անմեղ ու արդար մի՛ համարէք»:

«Ապաշխարեցէք և անոր համաձայն կեանք ապրեցէք»:

«Փարիսեցիներ, զգուշացէք ձեր կեղծաւորութենէն: Սաղոկեցիներ, ինքնախարեութեամբ մի՛ առաջնորդուիք: Մաքսաւորներ, ուրիշներուն մի՛ հարստահարէք»:

«Հաւատացեալներ, պարբասրեցէք Յիսուս Քրիստոսի ճանապարհը դէպի ձեր սրտերը»:

Ահաասիկ պատգամը Յովհաննէս Մկրտիչին՝ մեզմէ իրաքանչիւրին յղուած:

Լսենք անոր ձայնը, որպէսզի չդառնայ **«ձայն քարբառոյ յանապատի»**:

Բանանք մեր սրտերը և ընդունի՛նք Յիսուս Քրիստոսին՝ Աստուածորդիին, որուն համար աստուածային ձայնը երկնքէն հնչեց Յորդանան գետի երկնակամարին վրայ. **«Ան՛ է Իմ սիրելի Որդին, որուն ես հաճեցայ. Անոր մօրիկ ըրէք»**:

Զինք լսենք ու դառնանք Անոր **«կալի»** ընտիր ցորենները:

Այսպէս կ'ըսէ Յովհաննէսը, որ դարձաւ Կարապետը և Մկրտիչը՝ Տիրոջ ճանապարհի հարթողը...:

ԲԱՐԳԷՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՉԱՐԵԱՆ

ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
2021 ՏԱՐԻՆ ՀՌՉԱԿԵՑ
ԱՐՑԱԽԻ ՏԱՐԻ

ՉԿՈՐՄՆՑՆԵԼ ՅՈՅՍԸ՝
ԿԵԱՆՔԻՆ ՆԱՅԻԼ ՅԱՂԹԱՆԱԿԱԾ

Ինչպէս ծանօթ է մեր ժողովուրդին, 2003 թուականէն սկսեալ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետը հայրապետական յատուկ հոչակագիրով իրաքանչիւր տարին ձօնած է մեր եկեղեցոյ, մշակոյթին, հայրենիքին, մեր անցեալին ու ներկային առնչուած արժէքի մը, մտահոգութեան մը կամ դէպքի մը:

Այս ծիրին մէջ, մեր թեմերէն ներս զանազան ձեռնարկներու ճամբով տուեալ տարուան թեման դարձած է մեր ժողովուրդի զաւակներուն ուշադրութեան առարկան՝ վերաշէշտելով մեր հոգևոր ու ազգային պատկանելիութեան հրամայականը:

Մեկնելով Արցախին ներկայացուցած յատուկ կարևորութենէն, ինչպէս նաև վերջին շրջանին պատերազմի հետևանքով Արցախին շուրջ ստեղծուած մեր խոր մտահոգութենէն, Նորին Սրբութիւնը 2021 տարին հոչակեց **«ԱՐՑԱԽԻ ՏԱՐԻ»**:

Անցնող տարին դժուար տարի մը եղաւ մեր ժողովուրդին համար: Համաճարակը աշխարհով մէկ մեր կեանքերը անդամալուծեց և մեր գործելաոճը փոխեց. այս բոլորին վրայ եկաւ անելնալու տնտեսական տագնապը և Լիբանանի մեծ աղէտը... Սակայն, այս բոլորը կարծէք քիչ էր, եկաւ անելնալու կենաց-մահու Արցախեան պայքարը...

Մեր քաջարի զինուորները և կամաւորները եղան պաշտպանները հայոց հողին: Անոնք ո՛չ միայն պաշտպանները եղան հայրենիքին, այլ ու մանաւանդ՝ հայ ազգին պատուին ու արժանապատուութեան հսկիչները... Անոնք ականջ տալով հայ ժողովուրդի յոյսերուն ու յոյզերուն, Քայլերգին իսկ գաղափարաբանութեամբ որոշեցին՝ **«Ամենայն տեղ մահը մի է, մարդ մի անգամ պիտի մեռնի, բայց երանի՜ որ իր ազգի ազատութեան կը զոհուի»**:

Այո՛, մեր ժողովուրդը իրաւունք ունի ապրելու իր սեփական ու պապենական հողերուն վրայ, որովհետև հայոց հողերը կը պատկանին միայն հայերուն՝ իրենց իսկական տէրերուն: Ճիշդ է, որ մահը կը հետապնդէ մեզ ուրուականի պէս, սակայն, մենք ԿԵԱՆՔԻՆ կը նայինք, չկորսնցնելով մեր հաւատքը, ի Հայաստան, Արցախ և սփիւռս աշխարհի, որպէս մէկ ժողովուրդ՝ կառչած մնալով միայն կեանքին:

2021 տարին ահա կը բացուի և մենք պիտի շարունակենք պայքարը: Մեր յանձնարարական հաւատամքը պիտի դարձնենք մեծատաղանդ հայ գրողին՝ Մուշեղ Գալշոյեանի բառերը, ըսելով՝ **«Հողը անմահ է, հողը ուրիշ տէր չ'ընդունիր»**:

Փնօք մեր յանձնարարական հաւատանքի հերոսներուն Յանրժ փանօք անմահութեան ճամբորդ հայ ժողովուրդին կեցցէ՛ ՍՓԻՒՌԸ, կեցցէ՛ ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ և կեցցէ՛ ԱՐՑԱԽԸ Այս է ճանապարհը հայութեան... յանձնարարական:

«...Արցախ իր դարաւոր պայմանութեան ընթացքին հարուածներու ենթարկուած է, սակայն միշտ տրոհուած է ու վերապրած է: Հայու ոգին անյարիր է պարտադրական հոգեվիճակը. անոր ապաւէնը հաւատքն է ու յոյսը: Արցախի սրացած հարուածին հետևանքով ցնցում ապրած հայ ժողովուրդի յաղթանակի միակ ճանապարհը հաւատքով շաղախուած յանձնատու պայքարն է՝ ի ինդիր իր իրաւունքներուն վերադարձումն...»

ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

ԲԱԲԳԷՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՔՐԻՍՏՈՍ ` ՕՐԻՆԱԿ ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ

Յիսուս հայրենասիրության կենդանի օրինակը տուաւ: Հակառակ անոր, որ եկած էր փրկելու ամբողջ մարդկութիւնը, ապրեցաւ և գործեց իր հայրենիքին մէջ: Այցելեց բոլոր գիւղերն ու քաղաքները: Բժշկեց իր ցաւատանջ հայրենակիցները: Մտելներուն յարութիւն տուաւ: Օրէնքներուն ամբողջապէս հնազանդեցաւ: Վճառեց և իր հետևորդներուն պատուիրեց վճարել բոլոր տեսակի տուրքերը: Իսկ երբ յիշեց Երուսաղէմի վիճակւած կործանումը՝ դառնօրէն լացաւ (Ղկ 19.41):

Բոլոր քրիստոնէաները հետևեցան իրենց Տիրոջ օրինակին և եղան օրինակելի քաղաքացիներ:

Հայ քրիստոնէան ալ միշտ կը յիշէ իր հայրենիքը և անոր հանդէպ ունեցած իր պարտաւորութիւնները կը կատարէ խղճմտօրէն:

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅԻՆ ՊԱՐՏԱԻՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՆ ՀԱՆԴԷՊ

- Ա. Կազմել տիպար ընտանիք մը
- Բ. Նպաստել ազգային միութեան
- Գ. Զոհաբերուիլ ընդհանրական շահին համար
- Դ. Պաշտպանել հայրենիքը

Հայրենիքի պաշտպանութիւնը պէտք է նկատի առնել իր իմաստին ամբողջութեանը մէջ: Ճիշդ է, թէ առաջին ակնարկով, բանակին կամ զինուորներուն վերապահուած կրնայ թուիլ այս պարտականութիւնը, բայց խորքին մէջ իրաքանչիւր քաղաքացիի ուսերուն ծանրացող պատասխանատուութիւն մըն է ան, որ կարելի է իրագործել հետևեալ ձևերով.-

1- Զինուորագրութեամբ

Հայրենիքի դրօշին տակ զինուոր ըլլալը սրբազան պարտականութիւն մըն է: Դաւաճանութիւն է անկէ խուսափիլը:

Զինուորական ծառայութեան ընթացքին է, որ երիտասարդ մը ամէնէն անելի կ'անդրադառնայ հայրենիքի արժէքին և կը կապուի անոր:

Բանակին մէջ է մանաւանդ, որ կը թրծուի ան՝ դառնալով կարգապահ, զուսպ, քայքայ և զոհաբերուող անձ: Այս բոլորը սքանչելի առաքիւնութիւններ են և կեանքի մէջ փնտռուած արժէքներ:

2- Քաղաքային պաշտպանութեան մասնակցութեամբ

Պատերազմի ընթացքին միայն բանակը չէ, որ կը պաշտպանէ հայրենիքը, այլ ամբողջ ժողովուրդը՝ դիմելով քաղաքային պաշտպանութեան:

Վերջին այս բացատրութեամբ կը հասկնանք, նախ՝ քաղաքներուն կարգ ու կանոնի պահպանութիւնը, նաև ծերերուն, մանուկներուն, հիւանդներուն և վիրաւորներուն խնամքը:

Ասոնք՝ բոլոր քաղաքացիներու գործակցութեամբ կ'իրագործուին:

3- Մեր առօրեայ գործերը խղճմտօրէն կատարելով

Այն անձը, որ իր առօրեայ աշխատանքները բժախնդրութեամբ և խղճմտանքով կը կատարէ, կը նպաստէ հայրենիքի յառաջդիմութեան և անոր շահերու պաշտպանութեան:

Ահա թէ ինչո՞ւ բանուորը միշտ պէտք է բարելաւէ իր գործը կամ արտադրութիւնը: Մայրեր միշտ պէտք է օրինակելի դաստիարակ ըլլան, ուսուցիչներ՝ բարձր և խնամուած ուսում տան իրենց աշակերտներուն, պաշտօնեաներ՝ իրենց վստահուած գործերը պէտք է լաւագոյնս կատարեն:

Մէկ խօսքով՝ կեանքի բոլոր մարզերուն մէջ պաշտօն և պարտականութիւն ունեցող անձեր անհրաժեշտ է, որ բժախնդրութեամբ մօտենան իրենց գործերուն:

ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ ՄՇԱԿՈՅԹ

ԻՆՉ Է ՇԱՐԱԿԱՆԸ

ՄԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՅԵՆՈՒԹՅԱՆ ԱՆՈՒԹՅԱՆ

Մանուկները հարգում են իրենց հորեղբայրներին, մայրերին, ինչպես նաև իրենց հայրենիքը և իրենց հայրենի լեզուն։

Մանուկները հարգում են իրենց հորեղբայրներին, մայրերին, ինչպես նաև իրենց հայրենիքը և իրենց հայրենի լեզուն։

Մանուկները հարգում են իրենց հորեղբայրներին, մայրերին, ինչպես նաև իրենց հայրենիքը և իրենց հայրենի լեզուն։

Շարական կը կոչուին այն բանաստեղծությունները, որոնք իբրև հոգևոր երգ կ'երգուին Հայ Եկեղեցույ մեջ, ծիսական արարողություններու, ժամերգություններու կամ կրօնական հանդիսություններու ընթացքին։ Անոնք կրօնական-հոգևոր բովանդակությամբ գրական փոքրիկ ստեղծագործություններ են՝ նուիրուած Քրիստոսի անձին և կեանքի այլազան դրուագներուն, կամ Աստուածածնին ու Սուրբերուն և կամ տոգորուած անձնական հոգևոր ապրումներով։

Շարականները գրուած են անհատներու կողմէ՝ հոգևորական թէ աշխարհական, ընդունուած Հայաստանեայց Եկեղեցույ իշխանութեանց կողմէ և սահմանուած ծիսական կիրարութեան համար։ Հետևաբար, անոնք դարձած են մեր Եկեղեցույ հաւաքական սեփականութիւնը։

Եկեղեցույ մեջ պաշտօնապէս ընդունուած շարականները ամփոփուած են ծիսական յատուկ հատորի մը մէջ, որ կը կոչուի ՇԱՐԱԿՆՈՑ. անիկա կը պարունակէ երաժշտական ձայնանիշերու յատուկ ձևեր, ծանօթ ԽԱԶ անունով։

Կան շարականներ, որոնք չեն ընդունուած Եկեղեցույ իշխանութեան կողմէ և կը մնան Շարակնոցէն դուրս. անոնք ծանօթ են իբրև ՊԱՐԱԿԱՆՈՆ կամ ԱՆՎԱԻԵՐ շարականներ։

Բարոյագիտական

ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՊԱՐՏԱԴՐՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸՆ Է

Աշխատանքը մարդուն բարոյական մեծագոյն պարտաւորութիւնն է եւ իբրեւ այդպիսին յիշատակուած է Աստուածաշունչի առաջին էջերուն մէջ իսկ։ «Տեր Աստուած մարդը առաւ եւ փափուկ դրախտին մէջ դրաւ, մշակելու եւ պահպանելու համար զայն» (Շն 2. 15)։ Աստուածային այս տնօրինութենէն անկախ, աշխատանքը պարտաւորութիւն է հետեւեալ նկատողութիւններով եւս.-

Ա. Կեանքի կարիքները հոգալու եւ մեր մտաւոր, մարմնաւոր եւ գեղարուեստական շնորհները զարգացնելու լաւագոյն միջոցն է ան։

Բ. Ընկերութեան հանդէպ մեր երախտագիտութիւնը գործնապէս արտայայտելու ձեւն է աշխատանքը։ Եթէ ընկերութեան բազմատեսակ բարիքները ամեն օր վայելենք, արդար է, որ փոխադարձաբար մենք ալ մեր բաժինը բերենք անոր բարիք ապահովելու գործին մէջ։

Գ. Աշխարհի վրայ Աստուծոյ կամքը եւ ծրագիրները իրականացնելու լաւագոյն միջոցն է աշխատանքը։ Աստուած մեզի պաշտօն տուած է գործակից ըլլալու իրեն եւ ամբողջ մարդկութեան բարիքին համար օգտագործելու մեր շնորհներն ու կարողութիւնները։ Ահա թէ որքան բարձր է աշխատանքին պատիւը։